

با توجه به اهمیت حقیقتی که نامش فرهنگ جامعه است و با توجه به این که اگر ما این مجموعه بنای فرهنگی را مهندسی و از آن حراست و حفاظت نکنیم، عوامل گوناگون تأثیرگذار در فرهنگ، قسم نخورده‌اند که چون ما کاری نمی‌کنیم، آنها هم کاری نکنند - نه، آنها اثر خودشان را می‌گذارند و کار خودشان را می‌کنند - تکلیف ما با عنوان مسئولان نظام جمهوری اسلامی، چیست؟

مقام معظم رهبری
در دیدار با اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۸۳

نقش مهندسی فرهنگی

در کاهش آسیب‌های اجتماعی

دکتر محمدرضا مخبر دزفولی دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی

سرمقاله

و آن اینکه هجوم فرهنگ غربی در بخش‌هایی از جامعه تأثیر هر چند اندک به جا گذاشته که بی‌شک باید با شناخت صحیح و دقیق عوامل آن در راستای پیرایش فرهنگ جامعه از این آسیب‌ها به ویژه رسوخ تفکر و فرهنگ غربی تلاش نمائیم.

مبانی و اصول فرهنگی جامعه اسلامی ایران از استحکام لازم برای در

امان ماندن از آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی برآمده از هجوم تفکر و فرهنگ غربی برخوردار است و با ایمان به همین استحکام مبانی فکری و فرهنگی می‌توان امیدوار بود که به اصل و جوهره فرهنگ عمومی و ملی نمی‌تواند خدشه‌ایی وارد گردد.

به تحقیق می‌توان با تقویت باور به داشته‌های فرهنگی، سرمایه‌های اجتماعی و سرمایه‌گذاری بر پتانسیل‌های موجود فرهنگی، گسترش مشارکت اجتماعی و ارج نهادن به بعد فرهنگی در توسعه و ارتقا هویت ملی و فرهنگی در راستای کاهش آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی گام‌های بسیار موثری را بر اساس الگوی نهایی مهندسی فرهنگی کشور برداشت.

در این راستا مهندسی فرهنگی که منبعث از اصول و مبانی فرهنگ اسلامی و ملی می‌باشد می‌تواند ما را در جهت رفع معضلات فرهنگی و آسیب‌های اجتماعی یاری دهد.

یکی از موضوعاتی که امروزه توجه بسیاری از اندیشمندان، عالمان علوم اجتماعی و سیاستمداران و متخصصان حوزه مسایل فرهنگی را به خود جلب کرده است مسئله چالش‌ها و آسیب‌های فرهنگی در جوامع معاصر است. زدودن این آسیب‌ها و رفع این چالش‌ها از ساحت جامعه و برچیدن بساط آن، کاری مشکل است که در مهندسی فرهنگی جامعه باید با عزمی راسخ و استوار در این مسیر گام برداشت.

از دیدگاه علمی و با نگاهی اجتماعی می‌توان گفت چالش‌ها و آسیب‌های فرهنگی به عنوان پدیده‌های مختص جوامع انسانی حاصل و برآیند تحولات و تغییرات مستمر فضای اجتماعی و روابط و تعاملات انسانی در بستر زمان است. به عبارت دیگر وجود چالش و ظهور آسیب‌های اجتماعی از یک جهت حکایت از پویایی و حرکت در گذر زمان دارد به این معنا که هر توسعه‌ای همواره در مسیر تحقق خود با مجموعه‌ای از فراز و نشیب‌های اجتناب‌ناپذیر و نوظهوری مواجه می‌گردد که تنها با گذر از آنها در سایه اتخاذ روشی درست و منطقی می‌توان به توسعه‌ای پایدار و همه‌جانبه امیدوار بود.

در خصوص آسیب‌های فرهنگی جامعه ایران می‌توان گفت فرهنگ ایرانی - اسلامی به لحاظ داشتن ماهیتی دینی و اخلاقی از جمله فرهنگ‌های پویا و متعالی است که مدار و محور اساسی آن توجه به بعد مادی و معنوی بشر به صورت توأمان است. البته در اینجا نباید از یک مسئله مهم غفلت ورزید

- توجه به مهندسی فرهنگی برای مقابله با ناتوانی فرهنگی ضروری است ۴
- نشست مهندسی فرهنگی برگزار شد ۵
- وظیفه اصلی شورای عالی انقلاب فرهنگی آسیب‌شناسی و مدیریت فرهنگی است ۶
- ضرورت توجه به توسعه مضامین ۱۱
- چالش‌های پیش‌روی فعالیت‌های فرهنگی دستگاه‌ها و نهادهای دولتی فرهنگی ۱۲
- مهندسی فرهنگی نوعی سیاست‌گذاری در حوزه فرهنگ است ۱۶
- طراحی مبانی نظام ارزیابی عملکرد سازمان‌های فرهنگی ۲۰
- درآمدی بر مفهوم فرهنگ ۲۶

دو هفته‌نامه مهندسی فرهنگی
شورای عالی انقلاب فرهنگی
ویژه همایش ملی مهندسی فرهنگی
مدیرمسئول: دکتر سیدرضا نقیب‌السادات

سردبیر: غلامرضا بصیرنیا

همکاران این شماره: عبدالرزاق رحیمی، مهدی شکیبایا

حامد مخبر، جهانخوش همتی

بهروز طهماسب کاظمی، حبیب‌الله دامچی

محمدرضا پوری، نسرين ذوالفقاری

حروفچینی: مریم دودله، لایلا تیموری شهری

صفحه‌آرایی و طرح روی جلد:

مجید احمدی، یعقوب حیدری

تلفن: ۵-۶۶۴۶۸۲۷۱ - ۶۶۴۱۳۳۰۰

صندوق پستی: ۶۳۱۷-۱۴۱۵۵

نشانی پست الکترونیکی:

info@mohandesifarhangi.com

نشانی پایگاه اطلاع‌رسانی:

www.Mohandesifarhangi.com